

Alice i Eventyrland - 60 års jubileumsutgave [Blu-ray + DVD]

Alice i Eventyrland - 60 års jubileumsutgave [Blu-ray + DVD]

Disneys versjon av

Alice i Eventyrland har fått ufortjent mye pepper opp igjennom årene. Denne utgivelsen presenterer filmen på beste vis og yter galskapen rettferdighet.

Alice in Wonderland

Clyde Geronimi, Wilfred Jackson, Hamilton Luske

Walt Disney Pictures

1951

Walt Disney Studios Home Entertainment

4:3 Fullskjerm (1,33:1), 1080p

DEHT DTS-HA 5.1 Master Audio

75 min.

2

6

Runnin' Down a Dream / Don't Come Around Here No More

Walt Disney hadde et 30 år langt forhold til Lewis Carrolls historier om ungjenta Alice før filmen *Alice i Eventyrland* så dagens lys i 1951. Faktisk var det Alice som var utgangspunktet for Disneys gjennombrudd som filmprodusent. Som 21-åring laget Disney kortfilmen *Alice's Wonderland* hvor en ung jente filmet i live-action interagerer med tegnede karakterer. Først uteble suksessen, men etter at Walt slo seg sammen med broren Roy og etablerte Disney Brothers Studio i Hollywood, ble Alice-ideen tatt opp igjen og distributøren M. J. Winkler tente på konseptet og bestilte 50 episoder av *Alice Comedies*. Slik sett var det Alice som ble Disneys første suksess - ikke kaninen Oswald eller den mer kjente musa.

Etter at Disney etablerte seg som animasjonsprodusent ble ideen om å jobbe videre med Carroll og Alice nærmest en byrde for Disney. Allerede før langfilmdebuten med *Snehvit og de syv dvergene* (1937), var det snakk om å gjøre en langfilmversjon av Alice i samme stil som *Alice Comedies*, men da Paramount lanserte sin live-action-versjon i 1933 ble den ideen lagt død. Likevel dukket Alice opp som et tema for en animert langfilm med jevne mellomrom og filmtittelen *Alice in Wonderland* ble registrert av Disney i 1938, men filmen ble av ulike årsaker ikke realisert før i 1951. Da hadde filmen allerede vært igjennom en rekke ulike versjoner, og enkelte mener at Walt selv mistet interessen for prosjektet da produksjonen ble igangsatt mot slutten av 40-tallet. Så ble da heller ikke Disneys versjon av *Alice i Eventyrland* en umiddelbar suksess - verken blant kritikerne eller publikum. Det var ikke før på midten av 1970-tallet, i ly av hippietiden, at filmen fikk sin velfortjente gjenfødelse.

Disneys

Alice i Eventyrland bygger i realiteten på to Lewis Carroll-historier;

Alice's Adventures in Wonderland og

Through the Looking-Glass, og tar, til de britiske kritikernes gremmelse, store friheter i forhold til det litterære forelegget. Vi introduseres for Alice i det hun blir lest for av sin eldre søster. Mens søsteren messer i vei om britiske konger, mister Alice konsentrasjonen og er mer opptatt av kattungen sin og fantaserer om andre virkeligheter. Plutselig løper en hvit kanin forbi og eventyret starter. Som vi alle vet, følger Alice etter kaninen og faller ned i kaninhullet og inn i en alternativ virkelighet fylt av et mylder av merkelige skapninger og befolket av mennesker hvor den ene fremstår mer eksentrisk enn den andre.

60 år etter debuten oppleves

Alice i Eventyrland som et overraskende vitalt filmatisk sukkertøy. Tatt i betraktning all visuell fiksfakseri vi blir servert idag, inkludert Tim Burtons 2010-versjon av

Alice, innehar Disneys verk ekstremt høy underholdningsverdi og en kunstnerisk kraft som etterlater meg svimeslått. Javisst er det mulig å hekte seg på kritikken fra 1951, fremstilt av forsmådde Carroll-kjennere og briter uten humor, men ser man forbi dette og filmens noe haltende røde tråd, sitter man igjen med blendende animasjon og en film stappfull av humoristiske detaljer og herlige visuelle innfall. Bare mangfoldet av fuglefremtoninger i filmen er verdt en studie! Hvis enkelte scener fra

Fantasia (1940) eller

Dumbo-sekvensen Pink Elephants on Parade virker i overkant surrealistiske, byr

Alice på 75 minutter med animert galskap; enten det er i teselskapet til Mad Hatter eller i røykskyen som innhyller tusenbeinet.

I struktur og oppbygning, deler filmen mer med segmentfilmene fra 1940-tallet,

Saludos Amigos (1942) og

The Three Caballeros (1944), enn den gjør med de mer linjære eventyrfilmene som kommer både før og etter

Alice. Filmens springende karakter har vært gjenstand for mye kritikk og er nok blant filmens svakeste sider den dag idag. Den manglende strukturen understrekes av uttalelser fra Ollie Johnston, som blant annet animerte den lille kongen i Queen of Hearts-sekvensen; "Jeg ble aldri fengst av [

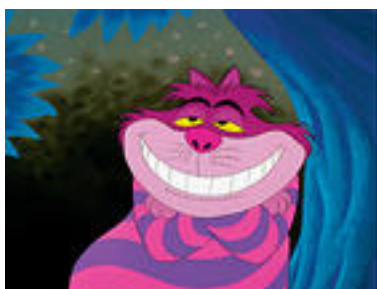
Alice i Eventyrland] fordi det var ikke noe spenning. Det var bare én sekvens etter den andre hvor Alice ble opprørt og forlot scenen ? for så å bevege seg inn i en ny scene. Man kunne ha rokert på alle scenene uten å endre filmen.". Frank Thomas har gjort liknende uttalelser og poengterte at få av animatørene fant personlighetene til karakterene og følgelig raskt mistet

interesse for filmen. Unntaket var Ward Kimball, kjent for å være en utmerket gags-animatør, som følgelig fant seg godt til rette med de mange gale karakterene. Blant Kimballs beste bidrag i filmen er den meget severdige Mad Hatter-sekvensen, hvor hele scenen drives videre av underlige påfunn rundt et forunderlig teselskap. I mine øyne er denne sekvensen noe av det morsomste Disney har produsert.

Det sies at

Alice i Eventyrland var den første av Disneys filmer hvor det ble gjort et poeng ut av å inkludere stemmeskuespillernes navn i markedsføringen. Flere av datidens beste komikere og kjente skuespillere bidro med stemmer og gjør filmen til et fyrverkeri av sprø karakterer. Det hele er rammet inn av fremtoningen til Alice som Kathryn Beaumont gjør med utsøkt britisk "coolness" og står slikt sett i sterk kontrast til de mange andre ukontrollerte karakterene. Blant mine favoritter er Ed Wynn som gjør Mad Hatter akkurat så gal som han skal være. Referanseopptakene i ekstramaterialet hvor teselskapet utspilles i sin helhet er meget severdig. Likeså imponerende er Richard Haydn som det vannpipedampende tusenbeinet i en scene som må ha slått ekstra godt an da filmen fikk sin gjenfødelse på 70-tallet. Jeg er også meget svak for Bill Thompson som gjør den hvite kaninen og fuglen Dodo med en komisk timing som er uslåelig. Legg så til Verna Felton som dronningen og Sterling Holloway som Cheshire Cat, så har du den beste stemmecastingen Disney har gjort noensinne.

Det er i det hele tatt mye å glede seg over iløpet av filmen - man kan formelig se for seg hvordan de ulike sekvensregissørene ønsket å overgå hverandre med den beste animasjonen og morsomste innfallene. Det gir ikke nødvendigvis en helhetlig filmfortelling, men publikum er likevel vinneren med en film som overrasker og underholder selv 60 år senere.

Utgivelsen:

Disney har virkelig gjort seg flid med bildepresentasjonen i denne utgivelsen. Blu-ray-versjonen av filmen presenteres med krystallklart bilde i originalformat, og i Disney-view med spesialdesignede "sidepaneler" dersom du insisterer på å gjøre nytte av 16:9-formatet. Det er ingen skjemmende komprimeringsfeil eller visuelle blemmer som tilsier at originalmaterialet har bikket 60 år. Lyden presenteres i en imponerende DEHT DTS 5.1 Master Audio-miks eller i den originale mono-versjonen for de som ønsker en lydopplevelse nærmere originalen.

Ekstramaterialet er også relativt godt, selv om blu-ray utgaven ikke bidrar med så mye nytt sammenliknet med tidligere hjemmekinoversjoner. Blant det meste interessante nye på utgivelsen er et form for kommentarspor,

Through the Keyhole: A Companion's Guide to Wonderland, hvor en rekke Disney- og Carroll-kjennere snakker seg igjennom filmen med en bilde-i-bilde-presentasjon som gir ekstra innsyn i både produksjonen og boken. Faktisk byr denne presentasjonen på mer informasjon om Carroll og hans inspirasjonskilder og liv, enn den gjør om den faktiske filmproduksjonen, men det er gjort på en innsiktsfull og god måte som gjør dette til det mest sebare blant ekstramaterialet.

Mye av det øvrige ekstramaterialet har vært å finne på tidligere DVD- og laserdisc-utgivelser. Det er mye å ta av og en god del er av interesse. Så som Mikke-kortfilmen

Thru the Mirror (1936) hvor Disney lar seg inspirere av Carroll i et eventyr hvor Mikke tar seg en tur på "den andre siden". Det er også inkludert en av de opprinnelige Alice-kortfilmene til Walt Disney, som gir innsikt i hvor eventyret startet for Disney sin del. Det er også endel underlig originalopptak blant ekstramaterialet blant annet en times TV-spesial, *One Hour in Wonderland*, hvor enkeltsegmenter fra *Alice i Eventyrland* presenteres side om side med andre Disney-produksjoner. I samme gate er utdraget fra *The Fred Waring Show* som fokuserer på musikken i filmen.

Samlet sett en meget god utgivelse av en film som har fått ufortjent mye pepper opp igjennom årene.

Anmeldt av Tom-Erik Lønnerød, 19.02.11

Takk til Walt Disney Studios Home Entertainment for anmeldereksemplar.

Alice i Eventyrland - Trailer:

Ja

[AliceInWonderland_cover](#);